Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

Address:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Canal 1506

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as Second Class Matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj

Address:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Canal 1506

VOL V. Kaina 2c. Chicago, Ill., Sereda, Gegužės (May) 1, 1918. Price 2c No. 103.

Vokiečiai aplaike dideli smugi

Talkininkai atmuša vokiečius

Vokiečių nuostoliai dideli

Senatoriai nori padidinti Amerikos armiją 5.000.000 kareivių

FRANCUZAI ATSIĖMĖ LOCRE

Vokiečiai nebesigiria laimėjimais

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LONDONAS, Bal. 30. — Berlinas oficialiai pripažino, kad francuzai "stipirose kontr-atakose" atsiėmė svarbų miestelį Locre, talkininkų linijoj į pietvakarius nuo Ypres.

Vokiečių karės ofisas rado nusiraminimą tame fakte, kad francuzų "bandymai paeiti priekyn už miestelio nepavyko."

Tai buvo labiausiai "šlubuojantis" pranešimas, kokį Ludendorff iki šiol buvo priverstas išleisti.

Vokiečiai aplaikė didžiausį smugį

Šiandie Flandrijos fronte buvo ramu. Vokiečiai kasė duobes lavonams, vežė sužeistuosius ir tvarkė kiek galima savo sunaikintus batalionus.

Korespondentai esantįs su anglų armija sutinka, kad priešas vakar aplaikė nemažiau kaip didžiausį smugį, kokio neaplaikė didžiausiuose mušiuose nuo Ypres mušio pradžios.

VOKIEČIAI APLAIKĖ BAISIAUSIŲ NUOSTOLIŲ

Bet niekur negalėjo paeiti priekyn.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Su Anglų armiaj Francijoj, Bal. 30. — Tolimesnės desperatiškos von Arnim armijos atakos prieš talkininkų linijas Flandrijos mušio lauke vakar po piet ir vakare nedavė didesnio pasisekimo, negu daug kainuojantįs bandymai anksčiau dieną prasilaužti per liniją ir paimti kalvų pozicijas į vakarus nuo Kemmel

Talkininkai atsiėmė žemes

Netik anglai ir francuzai išlaikė savo pozicijas beveik visose dalyse, nežiurint smarkiausių užpuolimų, bet naktį jie atsiėmė kelis šmotelius žemės, kuriuos priešams pasisekė paimti.

Vakar vakare Locre buvo vėl apkliuvęs į vokiečių rankas, bet francuzai dar sykį padarė puikią kontr-ataką ir išvijo priešą iš šios svarbios vietos.

Talkininkų linijos Flandrijoj širyt, kaip išrodė, buvo tos pačios, kaip ir vakar, kada vokiečiai pradėjo užpuolimą.

Vokiečiai užmokėjo brangią kainą

Priekyje ginamų pozicijų dideliame skaičiuje guli lavonai pilkų uniformuotų žmonių parodymui vokiečių užmokėtos baisios kainos.

Į šiaurę nuo Kemmel anglai ir francuzai bendrai veikdami, naktį pasistumėjo kiek į šiaurę nuo Kemmel, tuo pagerindami savo pozicijas.

Vieną kartą vokiečiai vakar ištikrųjų turėjo kiek kareivių žemesnėse pakalnėse Rouge ir Scherpenberg kalnų po to kaip jiems pasisekė kiek įsiveržti į francuzų liniją tarp tų dviejų kalnų.

Mušiai buvo smarkųs

Smarkus mušis siautė visą dieną apie Loore ir priešas paaukavo daugybę kareivių bandyme čia prasimušti.

Ridge miške, į vakarus nuo Voormezeele smarkus mušis taipgi siautė visą die nair vokiečiai neteko daugybės kareivių užmuštais ir sužeistais.

Negalima pasakyti kiek atakų čia priešas padarė tą dieną; jie ėjo vilnimis ištisas valandas.

Talkininkai pergalėjo

Pertraukos mušyje nebuvo. Stebėtina kad talkininkų kareiviai galėjo išsilaikyti nežiurint tokių atakų stipresnio priešo.

Vokiečių artilerija, kuri buvo dideliame skaičiuje sutraukta šiai atakai, smarkiai apšaudė užpakalinius plotus ir dvikova abiejų pusių kanuolių visokio dydžio nuo subatos vakaro iki pereitos nakties buvo pasibaisėtina.

Ikišiol paėmimas Kemmel vokiečiams labai mažai davė ką gero, kadangi talkininkų artilerija taip apšaudė kalno viršunę, kad priešas negalėjo jos užimti kareiviais.

AMERIKIEČIAI MUŠIO LAUKE

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Pastatyti Amiens fronte

Su Amerikos spėkomis šiaurinėj Francijoj, Bal. 29. — Amerikos kareiviai užėmė pozicijas francuzų mušio lauke. Vadovaujami francuzų vyriausios komandos, kuriai visi užsitiki, Amerikos spėkos stovi prieš priešą linijoj uždarančioj vokiečiams kelią į Paryžių ar Amiens, kur jie taip tikrai tikėjosi buti tulą laiką atgal.

Amerikiečiai įeidami į liniją rado savo poziciją veikliam stovyje. Artilerija pirmutinė pasiekė liniją ir jėjo į ją tamsią naktį, kuri pavirto raudona nuolatiniu blykčiojimu draugingų ir priešo kanuolių. Po ugnim, kuri kartais buvo gana smarki, Amerikos artileristai užčmė francuzų batarejų pozicijas ir užbaigė apsikasimą.

Kada ėjo infanterija, šaudymas taip pat buvo smarkus. Nekuriose vietose musų kareiviai perėjus kaimus kart-kartėmis buvo apiberiami šrapneliais. Keliuose atsitikimuose jie rado tranšejas visai negilias, o kitur visai nebuvo tranšejų. Iki šio laiko jie pozicijas žymiai pagerino ir sujungė šovinių duobes.

FRANCUZAI ATMUŠĖ VOKIEČIUS

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PARYŽIUS, Bal. 30. — Karės ofisas šianakt oficialiai paskelbė, kad Noyon sektore vokiečiai šios dienos atakose buvo įgiję laimėjimų priekinėse fnracuzų tranšejose, bet francuzai atsteigė savo linijas.

Hangard apielinkėj buvo smarkus bombardavimas.

AUSTRIJA VĖL SIULANTI TAIKĄ ITALIJAI

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

STOCKHOLM, Bal. 30.— Žinia iš Baselio sako, kad katalikų internacionalė presos agentura paskelbė, jog Austrijos karalius Karolius vėl siulo taiką, atsišaukdamas į Italiją apsvarstyti ją savo pačios reikaluose.

Vėl maisto riaušės Krokuvoj

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LONDONAS, Bal. 30. — Sulig Exchange Telegraph pranešimu iš Copenhageno, Berlino Vorwaerts rašo, kad smarkios maisto riaušės kilo Krokuvoj, Galicijoj. Jau per keletą savaičių į Krokuvą nebuvo gabenta daugiau maisto.

BULGARIJA NUSILEIDŽIA TURKAMS

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

WASHINGTON, Baland. 30— Kaip žiurima Ryme į situaciją Austrijoj, parodo, kad monarchija žudo autoritetą.

Iš Francijos gi pranešama, kad Bulgarija sutiko atiduoti Turkijai Adrianopolio stotį ant Karagač geležinkelio ir taipgi kairįjį krantą Morica upės iki Kuleba Buzeas. Tų teritorijų Turkija reikalavo atlyginimui už Dobrudža.

Uraguay vėl klausia Vokietijos

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

MONTEVIDEO, Bal. 30. — Uraguay valdžia vėl pareikalavo iš Vokietijos aiškaus atsakymo į pirmiau pasiųstą klausimą: ar Vokietija skaito gyvuojant karės stoviui tarp tų dviejų šalių. Vokietijos atsakymas į Uraguay pirmą paklausimą aplenkia šią vietą. Bet tuo pačiu laiku Uraguay užrubežinių reikalų ministeris atsisakė svarstyti dalyką.

AUSTRIJOS DARBININKAI ŠVENČIA PIRMĄJĄ GEGUŽĖS

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Reikalaus visuotinos taikos.

BERNE, Bal. 30. — Kaip platųs yra Austro-Vengrijos socialistų plenai didelio taikos streiko pirmąją gegužės — o galbut ir po pirmajai gegužės, —ir kaip atviri jų grąsinimai parodo Viennoje išleistas manifestas:

"Karė pagimdė neapskaitomą vargą tarp visų šalių proletariato. Mes esame pavargę nuo karės. Gegužės diena parodys, kad mes pritariame visuotinai taikai.

"Mes parodysime valdonams, kad Austrijos masės nenori sutriuškinti musų priešų ir atsiekti užkariavimus, bet kad mes norime vien tikrai suderinančios taikos, paremtos susitarimu tarp tautų.

"Mes švęsime gegužės dieną nedirbdami."

FRANCIJOS SOCIALISTAI NEŠVĘS GEGUŽINĖS

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PARYŽIUS, Bal. 30. — Pastovus Komitetas Francijos Socialistų partijos išleido manifestą pranešantį, kad bendrai su darbo federacija liko nutarta, kad šiemet iš priežasties karės situacijos nebus daroma pirmosios gegužės demonstracijų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

AMSTERDAM, Bal. 30.—Berlino Vorwaerts praneša, kad į Berlino miesto tarybą išrinktas taikos šalininkas ir socialistas Barthen.

NORI PADIDINTI ARMIJĄ IKI 5,000,000

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

WASHINGTON, Bal. 30. — Šiandie pavieni senatoriai įnešė Senatan bilius apie pridėjimą milionų vyrų prie Amerikos armijos.

Senatorius Hoke Smith iš Georgia įnešė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Senato karinių reikalų komitetas prirengtų bilių sudaryti armiją iš 5,000,000 kareivių.

Senatorius Reed iš Missouri į nešė bilių, reikalaujanti 3,000,000 kareivių armijos, o Poindexter iš Washingtono įnešė bilių, reikalaujantį kad karės sekretorius pašauktų kariuomenėn 1,500,000 žmonių.

LAISVĖS PASKOLA

Jau kuone pustrečio miliardo dolerių surinkta.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

WASHINGTON, Bal. 30. — Dabar einant paskutinej savaitej laisvės paskolos kampanijos, iždo departamentas paskelbė, kad ikišiol parduota laisvės bandsų už $2,403,442,400. Viso iki pabaigos savaitės turi buti parduota bondsų mažiausia už $3,000,000.

Chicagos distriktas, kuris stovi priekyj pirkėjų skaičium praneša, kad pagal valstijas buvo pirkėjų: Illinois—635,000; Indiana 281,000; Iowa 510,000; Michigan 330,000; Wisconsin 230,000. Chicagoj parduota 71 nuoš. visų paskirtų jai bondsų, Indianopolis 91 nuoš., Des Moines 141, Detroite 148, Milwaukee 126 ir Sioux City 150 nuoš.

Chicago turi iki subatai parduoti bandsų mažiausia už $39,000,000 kad pasiekus savo kvotos.

ORAS

Giedra šiandie ir biskį lyg šilčiau; įvairųs vėjai.

350,000 BEDARBIŲ PETROGRADE

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LONDONAS, Bal. 30. — Paris Jaurnal Petrogrado korespondentas praneša nedatuotoje žinioj, kad 350,000 bedarbių vaikšto Rusijos sostinės gatvėmis.

VOKIEČIAI GABENA DARBININKUS IŠ RUSIJOS ŽEMIŲ

Lenkijos darbininkų šaltinis jau išsisėmė.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ZURICH, Kovo 23 (korespondencija). — Sulig Leipziger Volkestimme, Vokicija laike pastarųjų trijų metų išsėmusi darbinink ųšaltinį Lenkijoj iki beveik dugnui, dabar atkreipia savo atidą į užimtąsias Rusijos teritorijas, kur vokiečiai kareiviai jau pradėjo gabenti žmones į Vokietiją. Vokietija taipgi tikisi gauti prityrusių darbininkų iš tirštai apgyventos Ukrainos.

Lenkai darbininkai dirbantįs Saksonijos dvaruose yra laikomi kaip moderniški vergai. Jų algos yra labai žemos, kas sumažina kainą ukio darbo ir didina dvarininkų karės pelną.

Tongos karalius pasimirė

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

MELBOURNE, Australija, B. 30. — Jurgis II, karalius Tonga salų, pasimirė.

(Tonga salos yra pietinėj dalyj Pacifiko vandenyno ir buvo po Anglijos protektoratu nuo 1900 m. Išviso yra 150 salų, iš kurių galbut tik 30 yra apgyventa. Gyventojai yra polineziečiai ir apkrikštyti. Jurgis II buvo 42 m. amžiaus).

NUŽUDĖ 5 ŽMONES

Už dviejų dienų jau sėdėjo kalėjime

ALMA, Mich., Bal. 29. Nedėlios ryte vokietis farmeris Herman Witing nužudė savo nuomininkus Willar Kimball, vyrą ir pačią ir tris vaikus. Tą pačią naktį jis liko areštuotas, šiandie prisipažino prie kaltės, liko nuteistas ir išgabentas kalėjiman. Ryto jis jau sėdės Marquette kalėjime ir bus ten visą amžių.

Tai greičiausias teismas, kokis čia padaryta.

AUKAUKITE LIETUVOS LAISVĖS FONDAN.

Baltoji gvardija pa eme Viborgą

6 tukstančiai revoliucionierių žuvę musyj

Bilius prieš darbo unijas

Rusija esą rengiasi prie karės ir neužilgo jon stosianti

FINLANDIJOS BALTOJI GVARDIJA PAĖMĖ VIBORGA

6,000 raudongvardiečių žuvo begindami miestą

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LONDONAS, Bal. 30. — Sulig oficialio pranešimo išleisto Vazoje ir perduoto iš Copenhageno Exchange Telegraph Co., baltoji gvardija arba Finlandijos valdžios spėkos paėmė Viborgą, 75 m. į šiaurvakarius nuo Petrogrado.

Beveik visi iš 6000 raudongvardiečių liko užmušti mušyje.

Raudonoji gvardija padarė paskutinį atkaklų bandymą persilaužti per liniją linkui Frederiksham, bet liko išluota.

BILIUS PRIEŠ DARBO UNIJAS

Norima užsmaugti kairesnes unijas

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

WASHINGTON, Bal. 30. — Senato teisių subkomitetas užgyrė bilių, substitutą panašiam biliui senatoriaus King iš Utah, kurio tikslu yra išnaikinti visokias dr-jas panašias į I.W.W. ir jis bus sekamą ketvergą svarstomas viso komiteto.

Senatoriaus Walsh iš Montana substituto bilius padarytų visas tokias organizacijas nelegalėmis, su bausme 10 metų kalėjimo ir $5,000 pinigiškos pabaudos už prigulėjimą prie tokių organizacijų, vedimą jų reikalų, platinimą jų literaturos, skelbimą jų pažvalgų ir persamdymą kambarių del susirinkimų.

Bilius

Vyriausioji pasarga biliuje sako:

"Kiekviena draugija, kurios tikslu, ar išpažįstamu tikslu yra įvykinti kokią nors valdinę, socialę, industrinę ar ekonominę permainą Suv. Valstijose vartojimu be įstatymų autoriteto, spėkos, prievartos ar fiziško pažeidimo žmogui ar turtui, ar per grąsinimą tokio pažeidimo, ar kuri mokina, užtaria, pataria ar gina vartojimą, bet įstatymų autoriteto, spėkos, prievartos ar fiziško pažeidimo žmogui ar turtui ,ar grasina tokių pažeidimu, kad atsiekus tokią permainą ar kokius kitus tikslus ir kuri laike bile karės, kurioj dalyvauja Suv. Valstijos, kokiais nors budais, vykintų ar sektų tą tikslą ar išpažintą tikslą, ar mokintų, užtartų, patartų ar gintų, šiuo yra paskelbiama nelegale draugija."

RUSIJA RENGIASI PRIE KARĖS

Sekamą pavasarį Rusija jau busianti karėje

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PETROGRADAS, Bal. 30. — Rusija kuošmarkiausia rengiasi prie atnaujinimo karės ant kiek tas galima prie dabartinių sąlygų.

Pildančioji taryba Maskvoje išvakaruose prieš gavimą "42 ul timatumo" nuo Vokietijos, priėmė karės komisaro Trockio pleną apie visuotiną karinį lavinimąsi visų vyrų nuo 16 iki 40 metų ir konskripcijos visų darbininkų ir valstiečių. Neprigulintįs prie tų klesų bus priversti lavinties, bet nebus imami armijon iki nebus reikalo.

Senieji specialistai karinėje mašinoje ir gerieji oficieriai jau liko pašaukti į tarnybą ir renkamųjų komitetų sistema armijoj liko panaikinta, vien palikta civiliai komisarai.

Tikimąsi, kad naujasis plenas bėgyje 10 mėnesių duos didelę armiją.

Opozicija kaltina, kad Sovieto valdžia rupinasi tik savęs išlaikymu, o ne apgynimu Rusijos.

Anglijos, Amerikos ir Japonijos atstovai atsilankė į susirinkimą.

Visos partijos sutiko, kad dabar Rusijos obalsiu yra:

"Sugrįžti į karę kaip greit galima."

Arba tas, arba Rusija turi pavirsti dalyku besivaržymo ir dalinimosi tarp kitų valstybių.

Jeigu talkininkai išlaiktų iki sekamo pavasario, Rusija galės užpulti su naujais milionais — ir Vokietijos likimas bus nuspręstas.

Didelis užsakymas ant garvežių

WASHINGTON, Bal. 30. — Generalis direktorius McAddo šiąnakt paskelbė apie padarymą kontraktų tuojaus padaryti 1,025 moderniškus garvežius. Užsakymo vertybė siekia apie $60,000,000.

IMPERFECT IN ORIGINAL

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1840 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje—pačtu:

Metams	$6.00
Pusei meto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje—per nešiotojus:

Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50

Suvienytose Valstijose, no Chicagoje, pačtu:

Metams	$5.00
Pusei meto	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoj, metams	7.00
Visur kitur užsieniuose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Rašytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraštyj rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieros pusės, be to paliekant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikinami, arba grąžinami atgal, jei bėgiu dviejų savaičių autorius pareikalauja jų ir atsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Asmeniškai Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

"Visų kraštų proletarai, vienykitės!" —K. Marks.

Pirmoji Gegužės.

Pirmoji Gegužės! Darbininkų šventė, tarptautinė šventė. Ji turėjo didelį reiškimą sunkioj darbininkų kovoj prieš išnaudojimo pasaulį.

Pirmoj Gegužės dienoj ne sykį daugelyje šalių visa darbo armija sustodavo dirbus — vien tik tam, kad parodžius išnaudotojams tarptautinį darbininkų solidarumą. Tai buvo grąsinimas visai kapitalizmo sistemai, tai buvo priminimas tos sistemos palakytojams, kad jie sėdi ant vulkano, kurs ketina neužilgio išsiveržti.

Ir ši šventė drutino darbininkų vienybę ir jų pasirįžimą kovoti.

Tokia buvo jos reikšmė dar keletas metų atgal.

Šiandien šitos reikšmės Pirmoji Gegužės jau beveik nustojo visur.

Bet tai ne del to, kad darbininkų kova prieš kapitalizmą butų nusilpnėjus. Anaiptol, rods, yra kaip tik atžagariai. Savo revoliucioniškos reikšmės Pirmoji Gegužės bus nustojus del to, kad darbininkų revoliucioniškumas, bent Europoje, yra daug toliaus nuėjęs, revoliucijonė kova jiems jau yra pasidarius kasdieniniu apsireiškimu kasdieniniu rupesčiu, o ne demonstratyve šventė, kurią jie buvo pirmiaus nusiskyrę laikyti vieną sykį į metus. Išrodo, kad darbininkai nebenori tuščiai demonstruoti savo spėkų (dažnai su nereikalingais sau nuostolais) tam tyčia, arbitratoriai, nuskirtoj dienoj, nes savo spėkas jie jau žino, ir demonstruoja jas taip, kad iš to butų apčiuopiamų pasekmių. Naje, ir dar kokių pasekmių!

Pirmoji gegužės tečiaus pasilieka darbininkų švente, kadir nustojusi savo demonstratyvės reikšmės.

Ji pasilieka darbininkų tarptautinio solidarumo, vienybės, šventė.

Ji pasilieka darbininkų dvasios susitiprinimo šventė.

Ji pasilieka agitacijos, prakalbų ir dainų šventė.

Ji pasilieka darbininkų vilties šventė, pavasario šventė, reiškėja auštančios naujos gadynės aušrinės!

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., May 1, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Lietuvos atstatymas.

Lietuvos atstatymą po karės kaikurie žmonės įsivaizdina toj siauroj prasmėj ir dvasioj, kokioj tą milžinišką dalyką ima viena tautininkų bendrovė, pasivadinusi "Lietuvos Atstatymo Bendrove".

Ištikrųjų-gi tokie planai ir planeliai, kokiais užsiima ta "Atstatymo" bendrovė, gal but neturės jokios praktiškos vertės, kada prasidės tikras Lietuvos atstatymo, ar tikriaus perstatymo, perbudavojimo, rekonstrukcijos, darbas.

Lietuvos atstatymas negalės prigulėti nuo bizniškų bendrovėlių, įsisteigusių pasipelnymui, ir be abejo, jų pastangomis Lietuva per amžius negalėtų buti atstatyta. Nei tokios bendrovės galėtų sudėti užtektino kapitalo, nei jų bizniškas protas, ir tai dar smulkių biznierėlių protas, galėtų aprėpti tą visą platų darbą, reikalingą šalies atnaujinimui ir patiesimui naujų pamatų naujam gyvenimui, kurs po karės turi įsisteigti visame pasaulyje, taigi ir Lietuvoj.

Apie Lietuvos atstatymą negalima manyti be sąryšio su viso pasaulio atstatymu ar rekonstrukcija. O pasaulio rekonstrukcija yra negalima be galutino pilno demokratijos laimėjimo.

Tatai pirmutinė Lietuvos atstatymo sąlyga yra — demokratijos pergalėje visame pasaulyje ir Lietuvoj.

Tiktai su demokratijos pergale galės buti sutvertos tos sąlygos, kurios padarys tikrą atstatymo darbą galimu. Tiktai po to, kaip ši karė pasibaigs **demokratiška** taika su visomis demokratinėmis tarptautinėmis tautų ko-operacijos gvarantijomis, Lietuva galės gauti ir išlygas, užtikrinančias jos atstatymą.

Lietuvos Atstatymo Fondas neabejotinai turės buti viena iš demokratinės taikos sutarties išlygų. Nes be tokio fondo Lietuvos atstatymas yra tiesiog neimanomas; be tokio fondo Lietuva paliktų amžinam sunykime — su besikapstančiomis ant jos žemės (savo pasipelnymui) "atstatymo" bendrovėlėmis.

Lietuvos Atstatymo Fondas, tarptautiniai gvarantuotas, turės buti Tarptautinės Komisijos kontrolėje, ir turės buti vartojamas Lietuvos parliamento ar Tarybos tiesioginiam Lietuvos rekonstrukcijos darbui.

Lietuvos Atstatymo Fondas turės buti užtektinai didelis palengimui bent visų karės nuostolių ir skriaudelių. Akypločiu imant, į jį turėtų buti gvarantuota kokių dviejų miliardų dolerių ($2,000,000,000) ekvivalentas.

Su tokio dydžio fondu Lietuvoj galima butų **pradėti** atstatymo darbas; įsidėmėkite — ne visai atstatyti Lietuvą, bet tik pradėti jos atstatinėjimą. Galutinę Lietuvos atstatymą ar perstatymą turės įvykinti Lietuvos žmonės savo pajiegomis.

Tarptautinis Lietuvos atstatymo fondas — tai tik pradžia. Bet ir ši pradžia jau nuskiria vieną butiną atstatymo sąlygą: atstatymo darbas gali buti vedamas ne privačių įsikurusių pelnui korporacijų, bet visuomenės ar valstybės per įgaliotą valdžią, ir turi buti tautinėj ir tarptautinėj kontrolėj.

Toliaus, atstatymo darbas nėra galimas be užganėdinimo tų **minimum** darbininkų reikalavimų, kurie yra statomi į demokratinės taikos sąlygas visų šalių darbin. organizacijų. Po demokratinės taikos darbininkų reikalavimai turės buti išpildyti be jokio klausimo, nes jų nepildymas lyginsis tarptautinių gvarantijų laužymui.

Taigi turės buti įvesti įstatymai, užtikrinantįs darbininkams minimumus: algos, darbo laiko, sveikatos, apšvietos, gerbuvio ir pasilinksminimo. Turės buti įvesta apsauga nuo bedarbės, apsauga senatvės, apsauga naujos generacijos, pensijos vedusioms ir nevedusioms motinoms ir tt.

Neįmanomas taipgi yra Lietuvos atstatymas be užvedimo viešųjų darbų, kurie atsiektų dvejopą tikslą: užtikrintų visiems darbą ir patiestų tvirtą pamatą Lietuvos ekonominiam išsiplėtojimui. Didelė dalis tarptautinio Lietuvos Atstatymo Fondo galėtų buti sunaudota Lietuvos viešiemsiems (valstybės vedamiems) darbams. Į viešųjų darbų programą turėtų įeiti:

(1) Pastatymas gal kokių 300,000 naujų triobėsių darbininkams ir valstiečiams ir nuolatinis perstatinėjimas visų netikusių senųjų namų.

(2) Pastatymas bent 1000 naujų mokyklų, kolegijų, universitetų, ir senųjų mokyklų pertaisymas.

(3) Pratiesimas naujų geležinkelių linijų ir kelių.

(4) Kanalizacija ir pagilinimas plaukomųjų upių.

(5) Laivų, garvežių ir vagonų statymas.

(6) Įrengimas uosto Baltijos juroj.

(7) Apsausinimas balų ir solinimas miškų.

(8) Ukio padargų gaminimas.

(9) Pratiesimas telegrafo ir telefonų.

(10) Lietuvos elektrifikacija.

Šitų ir kitų panašių viešųjų darbų užtektų ilgiems metams, o kada jie butų užbaigti, Lietuva stovėtų ant naujo pamato — prisirengus naujam laimingesniam gyvenimui.

Suprantamas dalykas, nauda iš visų viešųjų darbų eitų tik valstybei, tik jos žmonėms, o ne kokiems lobininkams ar jų bendrovėms.

Daugelis paminėtų viešųjų darbų nulemia tolesnį Lietuvos atstatymo programo plėtojimą. Daugelis jų nulemia visuomenišką turto valdymą ir naudojimą.

Bet ir daugelyje kitų sričių turtas ir gamybos įmonės turės pereiti visuomenės valdžion ir nuosavybėn tuojaus, kaip tik bus pradėtas Lietuvos atstatymo darbas. Geležinkeliai, laivai, tramvajai, telegrafas ir telefonas, elektra, išdirbimas ukio padargų, miškai; mokyklos, auklėtnamiai, apdrauda — visi šitie dalykai turės tuojaus but paimti Lietuvos valstybės, ir miestų, ar valsčių nuosavybėn ir valdžion.

Bažnyčių, cerkvių, vienuolynų ir didžiųjų dvarų žemė turės buti pavesta visuomeniškam naudojimuis pagal tokio pleno, koks bus rasta tinkamiausiu Lietuvos ukio intensiviams išplėtojimui su valstybės pagelba ir pagal tos organizuota kontrole, taip kad ilgainiui galėtų buti pravesta racionalė žemės socializacija. Tuo pačiu tikslu valstybės užlavinys bus raginti ukininkus, kad organizuotųs į ukio kooperacijas.

Išskirtinoj valstybės kontrolėj turės buti visa užrubežinė komercija, exportas ir importas, kad joks tarpininkaujantis lobininkas neturėtų mažiausios progos pasiplėšti pelno iš Lietuvos prekybinių apsimainymų su kitomis šalimis. Tautų Lyga be to reguliuos kaip visų šalių taip ir Lietuvos exportą ir importą, kad kiekviena šalis gautų to, kas jos gyventojams reikalingiausia, ir išvežtų tai ko atlieka, — atimant tuo budu dirvą kokiems nors spekuliantams.

Kapitalistams ar kapitalistiškais pamatais suorganizuotoms bendrovėms Lietuvoj galės buti palikta vietinė pirklyba, o taipgi tokios industrijos šakos, kurių valstybė ar municipalitetai dar nebus prisirengę paimti savo valdžion. Tečiaus ir čia pirmenybė turės buti atiduota kooperacijoms ar vartotojų bebendrovėms. Visos korporacijos ir kooperacijos turės buti aštrioj valdžios kontrolėj, ir visi extra pelnai turės buti suvartojami žmonių gerbuvio padidinimui.

Toks-tai bendruose rėžuose gali buti **darbininkų** planas Lietuvos atstatymui. Jis nežada pelno, procentų ar dividendų kokios-nors korporacijos nariams, tai tiesa. Bet jis užtai žada platų, tikrą Lietuvos atstatymą ir žmonišką gyvenimą visiems Lietuvos gyventojams.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Taryba savo sekančiame susirinkime gal išdirbs dar smulkesnį **darbininkišką** Lietuvos atstatymo planą.

Karoliaus Markso Gyvenimas

(Gegužės 5 d. 1818 m. — Kovo 14 d. 1883 m.).

Heinrich Karl Marx gimė 1818 m. 5 d. gegužės Prusų Pareinės (Rheinland) provincijoje, Trier'o mieste, pasiturinčio advokato šeimynoje.

Markso gimtoji šalis pasižymėjo tuo, kad ji per pusantros dešimtis metų buvo po francuzų valdžia. 1801m. ji tapo francuzų užkariauta ir tiktai pasibaigus garsioms Napoleono karėms, 1815 m., ji vėl buvo sugrąžinta prusams.

Ta aplinkybė, kad Pareinėje per eilę metų šeimininkavo revoliucinė Francija, uždėjo ant jos ilgai neišdilusią žymę. Francuzai panaikino joje bajorų — dvarininkų galią ir įvedė savo tvarką ir įstatymus. Kuomet Reino šalis paskui vėl sugrįžo prie Prusijos, šios valdonai ėmė gaivint senasias dvarininkų privilegijas, atstatinėt senąją priespaudą, ir tatai iššauk; Pareinės gyventojuose daug nepasitenkinimo ir pasipriešinimo dvasią.

Šita pasipriešinimo dvasia rado patogios dirvos miestuose, buržuazijos sluogsniuose, kadairgi turtingoje, nuo feudalizmo pančių pasiliuosavusioje, Reino šalyje ėmė bujot pramonija ir vaizba, ir kartu su tuo — sparčiai augti buržuazija. Palinkimas prie oppozicijos valdžiai ypatingai apsireiškė apšviestojoje buržuazijos dalyje, inteligentijoje.

Šitokioje atmosferoje užgimė ir užaugo Karolius Marksas. Joje jisai pasėmė savo pirmutinius gyvenimo įspudžius ir joje subrendo jo nerami, milžiniškais gabumais apdovanota, siela.

Karolio tėvas buvo žydas, bet 1824m., t. y. kuomet Karolius buvo dar tiktai šešių metų amžiaus, jisai su visa šeimyna priėmė krikščionybę.

Savo gimtame mieste Karolis išėjo gimnazijos mokslą ir, budamas 17m. amžiaus, įstojo į universitetą Bonn'o mieste teisių mokyties. Išbuvęs tečiaus tenai metus laiko, jisai persikėlė į Berliną.

Tėvas norėjo iš Karolio padaryt įpėdinį savo profesijoje. Bet jauno studento neviliojo advokato darbas. Ažuot mokinęsis teisių, jisai daug daugiaus laiko pašvęsdavo filosofijos ir istorijos studijavimui. Dirbdavo labai daug, neretai dienomis ir naktimis. Tėvas, patyręs iš sunaus laiškų, kad jo galva užimta visai ne tais dalykais, kurių reikia advokatui, didžiai krimtosi, manydamas, kad jisai nueis niekais, bergždžiai sunaikindamas savo gabumus ir brangų laiką. Taip tėvas ir numirė, 1838m., be vilties, kad iš sunaus išeis kas-nors gera.

Trims metais vėliaus Karolius pabaigė Berlino universitetą su Filosofijos Daktaro laipsniu ir ėmė rengties užimt profesoriaus vietą prie Bonn'o universiteto. Bet tą mintį greitai metė, pamatęs, kad laisvai protaujančiam žmogui yra nepakenčiama taikyties prie tos vyriausybės, kuri kontroliavo tuomet mokslą Prusų universitetuose. Jo draugas Bruno Bauer, garsus to laiko religijos kritikas Vokietijoje, tapo prašalintas nuo profesoriaus vietos Bonn'o universitete.

Iš Bonn'o Marksas nuvyko į Koelną, kur jį parsikvietė radikalio laikraščio "Rheinische Zeitung" (Reino laikraštis) leidėjai. Jau pirm to jisai bendradarbiaudavo tam laikraščiui, dabar-gi jisai patapo jo redakcijos nariu, o neužilgio ir redakcijos galva, nors buvo dar tiktai 24 metų amžiaus.

"Rheinische Zeitung" buvo radikalės buržuazijos organas; aplink ją susispietė visa eilė gabiausių ir smarkiausių to laiko literatinių jiegų Vokietijoje. Bet laikraštis greitai susidurė su valdžia. Už radikalę jo pakraipą valdžia prikibo prie jo. Leidėjai, noredami išgelbėt laikraštį nuo mirties, pasiryžo sušvelnint jo poziciją, bet vyriausis redaktorius atsisakė tai daryt ir pasitraukė iš savo vietos. "Rheinische Zeitung" tečiaus visviena nepavyko išgelbėt; neužilgio ji tapo uždaryta.

Tais pačiais 1843, metais, vasarą Marksas apsivedė su Jenny Westphalen, su kuria jisai buvo susižiedavęs, dar bestudentaudamas Bonn'e. Jo pačios šeimyna buvo augštos kilmės, o jos tėvas turėjo augšto valdininko vietą Trier'e. Jenny's giminės buvo atžagareiviai, todel Markso sužiedotuves su ja reikėjo slėpti nuo jų.

Apsivedęs, Marksas su savo pačia iškeliavo į Paryžių, į socialistinio ir revoliucinio tų laikų judėjimo židnį.

Noras gėriaus susipažinti su socializmo idėjomis buvo viena tų priežaščių, kurios privertė Marksą ir iš "Rheinische Zeitung" redakcijos pasitraukt. Apie tai jisai pasakoja savo garsioje įžangoje prie veikalo "Zur kritik der politischen Oekonomie" (Prie politinės ekonomijos kritikos), išėjusio 1859m.

Beredaguodamas minėtąjį laikraštį, sako Marksas, jisai pajutęs, jogei jo žiniose esanti spraga, kuomet laikraščiui prisiėjęs tarti žodis žemės nuosavybės, ukininkų judėjimo, laisvos vaizbos, muitų ir panašiose "materialių interesų klausimuose. Tų klausimų jisai, mat nebuvo studijavęs. Į "Rheinische Zeitung", be to, kartais parašydavo kaikas socialistinio ir komunistinio turinio straipsnių. Marksas nepritardavo tų straipsnių mintims, bet, kuomet delei jų prasidėjo prieš jį atakos, tai jisai atvirai užreiškė, kad jisai nesąs pakankamai apsipažinęs su socializmo idejomis, idant galėtų pasakyt, kuri jų teisinga, o kuri ne. "Aš — sako Marksas — godžiai stvėrėsi tos progos, kad Rheinische Zeitung leidėjai įsivaizdino, buk silpnesne laikraščio pozicija jie galėsią išgelbėt jį nuo mirties nuosprendžio, kuris buvo išneštas jam, ir pasitraukiau nuo viešų pagrindų į mokslo kambarį."

Gyvenimas Francijos sostinėje ne mažiaus prisidėjo prie Markso išsilavinimo, kaip tie metai, kuriuos jisai praleido Berline.

Tenai jisai studijavo filosofiją ir istoriją, šičia — socializmą ir politinę ekonomiją. Berline Marksas susipažino su garsiais, gabiais literatais laisvamaniais, religijos kritikais, kurių tarpe buvo pasižymėję ypatingai anksčiaus min. Bruno Bauer ir M. Stiner (G. Schmidt). Šitie laisvamaniai sutvėrė draugiją, pavadindami ją "Laisvųjų" (Freie) draugija, ir Marksas budavo nuolatinis jų susirinkimų lankytojas. Nuošaliai nuo šitos radikalės, ir dažnai perdaug triukšmingos, jaunuomenės stovėjo didis mokslininkas ir gilus materialistinės filosofijos skelbėjas, Ludvig Feuerbach, kurio raštai padarė didelės įtekmės į Markso pažiuras.

Paryžiuje Marksas taip-pat sugėjo į pažintį su buriu įžymių žmonių — rašytojų, mokslininkų ir veikėjų. Čia jisai susipažino, tarp kitų, su Praudhon'u, su genialiu poetu ir galvočium, Heindrich'u Heine, ir su žmogum, kuriam lemta buvo patapti geriausiu viso amžiaus draugu, — Friedrich'u Engelsu.

Paryžiuje Marksas papildė ir pagilino savo žinias naujoms studijoms ir padarė reviziją (peržvalgą) savo pirmesnių filosofinių pažvalgų. Kaipo vaisius šito jo darbo, pasirodė jo ir Engelso parašytos polemikos veikalas "Šventoji šeimyna arba Kritiškosios Kritikos Kritika," atkreiptas prieš Berlino laisvamanius, Bruno Bauerą ir kompaniją; taip-pat pasirodė vienas "Vokiškai — Francuziškų Metraščių" sąsiuvinis. Šituos "Metraščius" Marksas pradėjo leisti kartu su Arnold'u Ruge, bet daugiaus kaip vienas numeris jų neišėjo. Be to, Marksas veikė Paryžiaus vokiečių "Darbininkų Draugijoje" ir rašinėdavo į Vokiečių laikraštį ėjusį Paryžiuje, "Vorwaerts".

Šitas laikraštis užsitraukė ant savęs Prusų valdžios rustybę. Ji uždraudė gabent į Prusus, kas turėjo tečiaus pradžiuje tiktai tą pasekmę, kad laikraštis pasidarė dar radikalesnis. Prusų valdžia, pagalios, taip inirto, kad kreipėsi į Francijos valdžią ir prašė jos numalšinti susispietusius aplinkui "Vorwaerts" nenuoramas. Ir Francijos liberalė valdžia išpildė prašymą, paliepdama vokiečiams emigrantams, tarp jų ir Marksui, kraustyties iš Paryžiaus.

1845m. Marksas iškeliavo į Bruxelles, Belgijos sostinę, kame ir išgyveno trejetą metų.

Bruxelles'yje (ištark Briuselyje) Marksui vėl prasideda naujas darbo ir lavinimosi periodas. Čionai atvyko apsigyventi, kad galėjus dirbti kartu su Marksu, ir jo draugas Engelsas.

Didžiausis veikalas, kurį Marksas parašė, gyvendamas Bruxelles'yje, buvo garsaus ekonomisto ir darbininkų vado, Proudhon'o (ištark: Prudono), teorijos kritika. Prieš Proudhon'o "Skurdo Filosofiją" Marksas parašė "Filosofijos Skurdą". Jisai, tenai gyvendamas, be to, bendradarbiavo laikraštyje "Deutsche Bruesseler Zeitung" ir įsteigė, kartu su Engelsu ir kitais vokiečių išeiviais, darbininkų draugiją.

Laikraštyje "Deutsche Bruesseler Zeitung, "kurį Marksas neužilgio paėmė į savo rankas, jisai daug vietos pašvęsdavo kritikai įvairių to laiko socialistinių srovių.

(Bus daugiau).

Aukaukite Lietuvos Laisvės Fondan.

Moterįs!

Štai kenčiančioms moterims yra pranešimas nuo Mrs. W. T. Price iš Public, Ky.: "Aš kentėjau nuo skausmų... ji rašo. "Aš sunykau del silpnumo mano nugaros ir narių... Aš jaučiausi esanti be vilties, be drąsos. Aš beveik nebesitikėjau pasveikt kuomet nors, kuomet draugė su užsispyrimu reikalavo, kad aš

Imčiau

CARDUI

Moterų Tonikas

Aš pradėjau Cardui. Trumpu laiku aš patėmijau žymų skirtumą. Su kas kartu aš vis stiprėjau ir jis išgydė mane. Aš esu stipresnė, negu buvau pirm kiek metų. Jeigu jus kenčiate, jus galite pagodoti reikšmę — but stipria ir sveika. Tukstančiai moterų duoda Cardui'jui kreditą už savo gerą sveikatą. Jis jums pagelbės. Mėgink Cardui. Pas visus aptiekorius.

E-73

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310

Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 111 -13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

Nariai Cook County Real Estate Tarybos

A. PETRAITIS & CO.

Real Estate Ofisas

Paskolina pinigus. Perka, parduoda ir maino namus, lotus ir farmas

Apsaugoja turtą nuo ugnies

Peržiuri apstraktus,

Padaro popieras

NOTARY PUBLIC

751 W. 35ta gat., kamp. Halsted
Telephone Boulevard 6349

Užtikrinu, kad smuika ir mandolina grajisi į 4-rias lekcijas per pus-balsio systemą — kad ir nežinai nei vienos notos. Taip aiški ir lengva pus-balsio sy stema, kad net dyvai kaip muzikos kompozitoriai nesinaudojo jąja anksčiau.

FRANK BAGDŽIUNAS
3343 So. Union Ave.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui

Tuojau įtrink D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numylėtas naminis budas

Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"

35c. ir 65c. buteliukas visose aptiekose arba siuntiniu nuo

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c.
Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c karikos mokestis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖS

Tel. Pullman 342.
D. J. Bagočius, M. D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

Dr. Leo Awotin
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367.

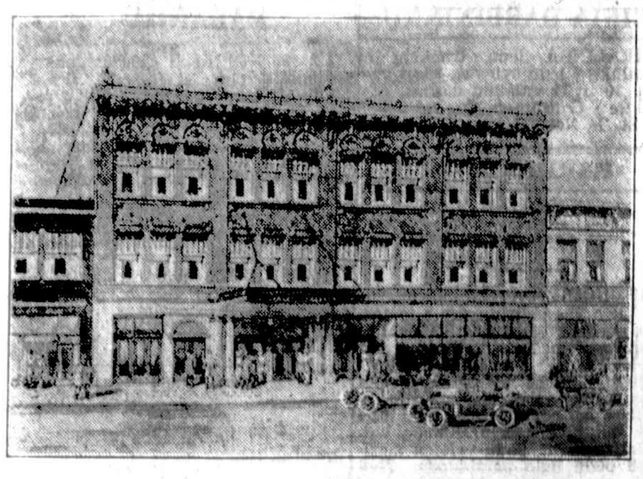

Mildos Teatras

3138-42 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Milda Theatre Association

Incorporated under the laws of the State of Illinois, April 27, 1918

Capital Stock $150,000. Numder of Shares 15,000

Amount of Each Share $10.00

Principal Office: 3133 Emerald Avenue, Chicago, Ill.
J. J. HERTMANOWICZ, Organizatorius.

GERBIAMIEJI KREDITORIAI PONO A. OLSZEWSKIO:

Susirinkime laikytame Mildos Svetainėj Balandžio 21, kuriame dalyvavo su virš 500 stambiausių pono A. Olszewskio kreditorių, tapo vienbalsiai nutarta paimt MILDOS TEATRĄ iš trusto kompanijos už $140,000.00, sumokėtų A. Olszewski Trust Certifikatais, sulyg išlygų Trust Agreement No. 6940, ir sutverti bendrovę po vardu MILDA ASSOCIATION, ant kurios vardo ta nuosavybė butų užrašyta.

Mes žemiau pasirašę kreditoriai, paskirti tame susirinkime Komisionieriais išėmimui Chartero paminėtai bendrovei, darbą savo jau atlikome, ir dienoje 27 Balandžio, gavome Charterį, Certificate No. 2993.

Nuo jusų, pasilikę dar kreditoriai, dabar priklauso, kad namas butų kuogreičiausiai atimtas iš Trusto Kompanijos, ir kad nuo 1 dienos Birželio mėnesio visos randos iš Mildos Teatro nuosavybės eitų naudon jusų, o ne naudon trusto kompanijos!

Atėmimui iš Trusto Kompanijos tų nuosavybių turi but sudėta ant rankų organizatoriaus, p. J. J. Hertmanavičiaus, paminėtų Trust Certifikatų ant sumos $140,000.00. Didesnė pusė tos sumos jau yra sudėta. Trukstanti dalis privalo but sudėta iki Gegužio 10, taip kad randos už Birželį eitų mums.

Už Trust Certifikatus jųs gausite Mildos Teatro Bendrovės dalis kapitalo (shares), kurios jums atneš dividendas arba procentą kas metą, ir tai didesnį negu procentas bankų mokamas. Prie sumos trust certifikatų turite pridėti pinigais po 3 centus nuo doleriо, padengimui lėšų. Tie pinigai bus jums priskaityti prie trust certifikatų, ir už juos gausite shares.

Pakol dar visos šėros yra nepaimtos kiekvienas kreditorius turi teisę prie tos bendrovės prisirašyti, potam bus jau pervėlu! Pasinaudokite iš tos progos visi tie, kuriems rupi kad jų pinigai nepradingtų bet neštų naudą! Dabar kas diena gali but per vėlu, nes kada visos šėros bus paimtos jų už trust certifikatus daugiau gauti nebus galima! Paskutinė yra proga —kas pasivėlins, tegul pats save kaltina

Prisirašymui kreipkitės pas organizatorių, J. J. Hertmanowicz, 3133 Emerald Ave, Chicago, Ill. Iš tolimesnių vietų galite prisiųst savo Trust Certifikatus per pačtą. Pasiskubinkite, kad nebutų pervėlu! Su pagarba,

KOMISIONIERIAI:

SIMON I. SHLEPOWICZ, LAWRENCE AZUKAS, JOHN PRUSS (PRUSZINSKIS), JOHN GAUBAS, J. J. HERTMANOWICZ, ANTON TUMAVICHE, JOHN KULIS.

Viena saugiausiųjų Bankų

ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE
Saugioje ir Tikroje Bankoje, 28 metus Teisingai Vedamoje Bankoje.
Po Priežiura Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) Depozitų ir Taupymo Padėjimų.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.

W. KASPAR, prezidentas	WALENTY SZYMANSKI, pirklys	V. F. MASHEK, prez. Pilsen Lumber Co
OTTO KASPAR, vice-prezidentas	H. E. OTTE, vice-prez. Nat. City Bank	J. PESHEL, sekr. Turk Mnfg. Co
WILLIAM OETTING, prez. Oeting Bros. Ice Co.	GEO. C. WILCE, vice-prez. T. Wilce Co.	OTTO KUBIN, prez. Atlas Brewing Co
CHARLES KRUPKA, vice-prezidentas	JOZEF SIKYTA, kasierius	

PADĖJIMAS PERVIRŠIS KAPITALAS **PERVIRŠIJA $6,000,000.**

KALBAMA LIETUVIŠKAI

DR. A. MONTVID

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1553 W. Madison st., Suite 600-612 — Valandos: 10 iki 12 ryto, Phone Haymarket 2563

2225 So. Leavitt St., Kampas 22nd pl. — Valandos: 6 iki 8 vakaro, Phone Canal 4626

Nedėldieniais tik pagal sutartį

Rezidencijos Telephone Albany 5548

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

ant Durų, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero

SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po $1.19 už gal.

CARR BROS. WRECKING CO.

3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirmoji Gegužės.

Šiandie pirmoji gegužės!

Viso pasaulio darbininkų šventė!

Sustoja dirbtuvės. Išeina iš jų per ištisus metus dirbę darbininkai. Sustoja sukęsi mašinos, nustoja veikę kujai, nes galinga darbininko ranka jų nebejudina. Išeina iš surukusios dirbtuvės, nes švenčia pirmosios gegužės šventę, s a v o šventę!

Miesto gatvėmis eina didelės minios žmonių. Iškilminga tai eisena. Tai darbininkų demonstracija.

Eina minia... O virš jų galvų plevėsuoja raudonos vėliavos.

Ant vėliavų puikųs užrašai:

"Visų šalių darbininkai vienykitės!"

"Kovon — jųs nieko neturite pralaimėti, tik retėžius!"

Visur skamba daina. Galinga kovos daina. Skamba Internacionalas.

"Pakilk, varguos sužavėtoji,
"Pasaulė alkanų vergų!..."

Pasilipęs augščiau kalba kalbėtojas. Šaukia visus kovon. Kovon su viso pasaulio darbininkais už savo teises, už geresnį rytojų. Šaukia sutraukyti retėžius, sugriauti senąją išnaudojimo tvarką, sugriauti senąjį pasaulį. O ant senojo pasaulio griuvėsių pabudavoti naują, kuriame nebutų nė išnaudojimo, nė vargų, kuriame viešpatautų Laisvė, Lygybė, Brolybė.

Ir taip budavo visose šalyse, visuose miestuose, kur tik yra darbininkai, kur tik yra išnaudojimas. O kur jo nėra?

Nepatikdavo šio svieto gamngiemsiems pirmoji gegužės. Nepatikdavo darbininkų išreiškimas solidariškumo viso pasaulio darbininkams. Neapkentė ir darbininkų obalsių, nes tai buvo kovos obalsiai, kovos, kuri grasino jiems sunaikinimu.

Ir todel tankiai prasiliedavo darbininkų kraujas.

Bet darbininkai mažai to paisė. Jie šventė pirmąją gegužės, nes tai buvo jų šventė.

Bet tai buvo seniau.

Dabar gi...

Nebesustoja sukęsi tą dieną mašinos ir darbininkai nebeapleidžia savo vietų. Jie sulenkę savo nugaras dirba, kaip dirbo visomis kitomis dienomis apskritus metus.

Nutilo ir daina, kovos daina. Nebeišsilieja ji iš stiprių darbininkų krutinių, nebežadina jų prie kovos.

Viskas nutilo.

Vien sukasi, tarška mašinų ratai, rateliai. O prie jų skubiai dirba darbininkai — gamina m i r t i e s įrankius.

O vieton dainos — baubia savo pekliškų baubimu kanuolės, o joms pritaria dejavimai sužeistųjų. O laukai nukloti darbininkų lavonais...

Ketvirtą tokią liudną gegužinę švenčiame.

Liudną, nes darbininkai užmiršo savo solidarumo obalsius, užmiršo savo kovą.

O vieton to skelbia keršto obalsius, sėja neapykantą.

Rodos, visas darbas, visa viltis, visa pradėtoji kova nuėjo niekais, žuvo — mirė.

Bet ne. Ji nežuvo. Ji nemirė. Ji tebegyvuoja. Tik laikinai apsistojo, užstelbia nepatogiomis sąlygomis.

Ir taip bus neilgam. Jau dabar, pro kanuolių baubimą, pro kulkosvaidžių traškėjimą, per nuklotus lavonais laukus ateina silpni atbalsiai gimstančios kovos, girdisi silpnas aidas kovos dainos.

Jie žadina viltį...

Ir tikėkime, kad vėl prasidės kova. Baisi bus tai kova. Ir jokios spėkos nebejstengs jos užstelbti, jos sustabdyti.

Ir galbut sekamą pirmąją gegužės švęsime prie kitokių aplinkybių. Galbut ji nebebus liudėsio šventė, bet džiaugsmo ir pergalės šventė. Proletariato pergalės, po tų baisių aukų, po tiek daug pralieto kraujo.

Gal but vėl gyvensime kovos sukuryj, kovos už galutiną darbininkų pasiliuosavimą, kuri nušluos sostus ir sugriaus senąjį pasaulį.

Tik reikia vilties ir veikimo— o pergalė bus musų.

Tad prie darbo, draugai! Dar sykį užreiškime pasauliui, kad darbininkų solidarumas nėra žuvęs ir nėra palaidotas, bet jis gyvuoja ir kad tikime, jog vėl ateis kovos diena ir kad ta kova bus paskutinė —

"Tai jau bus paskutinė
"Musų kova prieš skriaudas,
"Internacionalas mums laisvę
tikrą ras!"

—K. V. B.

TELEPHONE YARDS 5834.

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

VAKARAS SU PROGRAMU

Parengtas
Rubsiuvių Unijos 269-to Skyriaus

Nedėlioje, Gegužio 5, 1918

DIDŽIOJOJE SCHOENHOFEN'S SALĖJE
Milwaukee ir Ashland Ave.,

Inžanga 35c ir 50c ypatai

PROGRAMAS

1 J. Keturakio Orkestra.
2 Dainuos p-lė Sofija Laurinavičiutė, akomp. p-lei E. G. Makar
3 Mandalinų Grupa
4 Lietuvių Vyrų Kvartetas
5 Panelės Jasinskiutės dainuos.
6 Extra.

Kviečiami yra visi atsilankyti. Po programo bus šokiai iki 12 val. nakties. KOMITETAS.

IŠKILMINGAS GEGUŽINIS DARBININKŲ DIENOS

Teatras ir Balius

Rengiamas jiegomis penkių progresyvių draugijų
D.L.K. Keist., Apšvietimo Brolių, Draugystės L. B. ir S. Am., Jaunų Vyrų Pašelp. Kliubo ir Jaun. Dainos Myl.

Seredoj, Gegužio-May 1, 1918

M. Meldažio Svetainej
2242 West 23rd Place

Pradžia 7valandą vakare. Inžanga 35c ypatai.

Scenoje statoma vieno veiksmo komedija
"TAI POLITIKA"

Po perstatymo—monologas juokų, prakalbos, deklemacijos ir kitkas

Šiuo užkviečiame visus jaunus ir senus į šį puikų ir linksmą parengimą, o mes iš savo pusės irgi stengsimės svečius užganėdinti. KOMITETAS.

Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiškas Kliubas
Rengia
Dideli Gegužini Balių
Su Dovanomis Muzikalio Instrumento—"REGINA"
NEDĖLIOJE, Gegužės 5 dieną 1918

LIBERTY SVETAINĖJE, Kampas 30-tos gatvės ir Union Avenue.

Gerbiamieji ir Gerbiamosios! Maloněkite atsilankyti į musų balių, kur galėsite į valias pasišokti. Tik nepamirškite dienos ir vietos.

Baliaus Komitetas taipgi praneša visiems Kliubo nariams, kurie yra paėmę serijas, kad sunešty seredos vakare, May 1, į Radavičiaus svet., 936 W. 33 st., arba pas Komiteto narius: J. Maskaliuną, 3236 Lime St., K. Kuncą 3126 Lowe ave. RENGIMO KOMITETAS.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina. Tel. Western 15
3514-16 W. 12th St., arti St. Louis Ave. ir 1115-17 So. Paulina St., arti 12th St., Chicago, Ill.

EXTRA!
DIDELIS IŠPARDAVIMAS

Parsiduoda 3 volkeisiai, 1 seifas, 1 benčius del laikrodžių taisymo, taipgi ir kitokių visokių daiktų galite gauti.

Taipgi didelis išpardavimas visokių auksinių daiktų, kaip tai: deimantų, žiedų, laikrodžių, branzalietų ir kitokių auksinių ir sidabrinių daiktų. Tas viskas yra parduodama šiuo laiku už pusę kainos, nes mes turim perdaug daiktų, tai norim kiek nors sumažinti, užtai taip pigiai ir parduodame.

Naudokitės proga kol yra pigu
PETER MILLER
2128 W. 22nd Street, Chicago
tarpe Leavitt ir Hoyne ave.
Tel. Canal 5838.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $85, dabar 85 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Drover 7042

Dr. C. Z. Vezelis

Lietuvis Dentistas

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

Akių Expertas

KREIVOS AKYS ATITAISOMOS vienu atsilankymu. Be chloroformos. Virš 800 išgydytų ant rekordo.

Ateikite ir ypatiškai persitikrinkite baigusį mokslą ir registruotą gydytojo Chicago, specialiai studijavusio galvos ligas. Specialiai gydome

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGAS.

Pasitarimai dykai.

Silpnos	AKYS
Skaudančios	AKYS
Raudonos	AKYS
Kreivos	AKYS
Kurčios	AUSYS
Tekančios	AUSYS
Užiančios	AUSYS
Užkimštos	AUSYS
Skaudanti	NOSIS
Tekanti	NOSIS
Kreiva	NOSIS
Užkimusi	NOSIS
Skaudanti	GERKLĖ
Silpna	GERKLĖ
Catarrhal	GERKLĖ
Užtinusi	GERKLĖ

Franklin O. Carter, M. D.
20 metų prie State gatvės
120 So. State st., Chicago, Ill.
Valandos: 9 iki 7. Nedėliomis 10—12.

Tel. Armitage 984

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas

X-SPINDULIAI

2121 N. Western ave.

Valandos: 9—12 ryto;
2—9 vakare.

Tel. Armitage 6580

AKUSERĖ

A. M. KAITIENĖ

Sugabiai ir greitai patarnauja prie gimdymo ir šiaip įvairiose moterų ligose. Prižiuri ligones ir duoda patarimus merginoms bei moterims.

1436 N. Ashland Ave., Chicago

Tel. Cicero 252

DR. A. P. GURSKIS
DENTISTAS

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį
4847 W. 14th St., Cicero, Ill.
Kampas 49th Ave.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmajam by kokiam neprityrusiam aptiekoriui ,auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jųs akims tik daugiau blogo.

Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu ištyrt jųs akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darbą atlieku belaukiant, užtikrintai.

Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave. Chicago
Kampas 18-tos gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 8 val. ryto iki 12 valandai dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada prarnyksta regėjims. Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėldien. nuo 10 iki 11 dieną.
4649 S. Ashland Av. kamp. 47 st
Telephone Yards 4317

Tel. Yards 3654. AKUŠERKA

Mrs. A. VIDIKAS

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavus Pennsylvanijos hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterim ir merginom.
3113 So. Halsted Str.,
(Ant antrų lubų)
Chicago.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Rezid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—3 popietų; 7—8 vakare. Nedėliomis 10—12 dieną.

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjes pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėt, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, dieglial nebebadė po kratine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslę pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų geradėjistei ir linkiu visiem savo draugam ir pažistamiem st. tokiais atsitikimais patariu nuoširdžai kreipties pre Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Chicago ir Apielinke

Gatvekarių kompanija neturinti pelno

Nori padidinti kainas, arba atiduot gatvekarius miesto nuosavybėn.

Gatvekarių kompanija esą nuskriausta. Visa dabar yra nesvietiškai brangu, bet važinėjimosi kainos vis dar tos pačios — penki centai asmeniui. Toliau taip negali but. Kompanijos advokatas W. Fisher sako, kad jai lieka du išėjimu: padidinti kainas už važinėjimąsi, jeigu tam pritars miesto taryba, ar —, "atiduot" gatvekarių linijas miesto žinion, vadinas padaryt jas municipale nuosavybe. Kol kas tečiaus nei viena nei antra propozicija nėra pasiulyta miesto tarybai, taip sakant, ofcialiai. Betgi gali but taip, kad kompanija atsieks pirmojo, padidins važinėjimos kainas. Ypač dar ir todel, kad tuli miesto tarybos t. v. transportacijos komisijos nariai (Nance) "bijosi" municipalės nuosavybės. Toks tokį mat supranta...

Apvogė buvusį valstijos prokuroro pagelbininką

Ponas Joseph Weissenbachas, buvęs valstijos prokuroro pagelbininkas paprašė policijos, kad ji teiktųsi sujieškoti jo 750 dol. vertės žiedą, kuris kur tai "nušapo" iš jo kambario Congress viešbutyj. Pats Weissenbachas gi išsimuvino iš min. viešbučio į kitą.

Žudeikos

Policija areštavo tris įtariamus žudeikas — tulus John Messick'ą, John Marshallskį ir Albert Sterowskį. Vienas jų vakar užpuolė tulą Frank Janoc'ą, ant kertės Grand ir Paulina gatvių ir mirtinai perduręs peiliu pabėgo. Policija nei vieno nepaleisianti, kol neprisipažins tikrasai žudeika.

Pikta prisieka.

Teisėjas Kearns vakar "nufainavo" piktąją saliunininko Broderick'o prisieką Marę. Nabagė, turėjo užsimokėti 200 dol. pabaudos ir dar padengti teismo lėšas — veikiausia iš Broderick'o kišeniaus. Ta piktoji Marė šokusi mušt savo vyrą ir vėliau dagi kėsinosi ant jo revolveriu.

Masinis susirinkimas

Penkioliktos wardos socialistai — anglų, rusų ir latvių skyriai — rengia didelį masinį susirinkimą — apvaikščiojimą Pirmos Gegužio seredoj, geg. 1 dieną, Walsh svetainėj, kertė Noble ir Emma gatvių. Pradžia kaip 7:30 v. vakare. Įžanga dykai.

Immigrants' Protective League (Imigrantų Apsaugos Lyga) praneša, kad jos ofisas nuo gegužio 1 d. tapo perkeltas kiton vieton, butent, **824 S. Halsted st.**, 1 augštas.

Išeivių Konferencijos veikimas.

Nedėlioj, balandžio 28 dieną, buvo reguleris Rusijos išeivių socialistinių organizacijų Konferencijos posėdis. Susirinkimas buvo laikoma prie uždarytų durų, kadangi mat pastaruoju laiku į Konferencijos posėdžius pradėjo lankytis abejotinų svečių, turinčių blogų norų link organizacijos.

Iš delegatų surašo pasirodė, kad didžiuma delegatų visai nesilanko į posėdžius, ypač lietuviai. Mat, daugelis musų kuopų vis da "nesuspėja" išrinkt naujų atstovų vieton senųjų.. Toks musiškių apsileidimas yra stačiog nepateisinamas.

Beje, buvo pakelta klausimas apie grąžinimą mandato Social-Demokratų Kliubo delegatui, d. Kinoi. Jo atstovaujamas kliubas esą žeminąs socialistų vardą, kenkiąs socialistiniam judėjimui ir tt. Bet didžiuma balsų sumanymas buvo atmestas. Tai ir gerai. Su nesmagumu prisieina pabrėžti, kad tai buvo daugiausia asmeniško pobudžio kivirčai, dargi labai nepadorųs.

Konferencija dar paskyrė 50 dolerių rusų socialistų dienraščiui "Novy Mir" ir nutarė pasiųsti savo kalbėtoją į busimą darbininkų šventės, pirmos gegužės apvaikščiojimą, kuris bus Walsho svetainėj, kertė Noble ir Emma gatvių, seredos vakare.

Konferencijos posėdžiai įvyksta kiekvieno mėnesio paskutinį nedėldienį name 1149 N. Kampbell ave. —**Delegatas.**

Išardė teatrą

Nežinomas blogdarys vakar naktį padėjo bombą prie Woodlawn krutamųjų paveikslų teatrėlio. Kilus ekspliozijai sugriauta visas teatro pryšakis. Nuostolių padaryta už keliatą tukstančių dol. Blogdarys nesusekta.

Ir miesto darbininkai streikuoja

Keturios dešimtis miesto kolektoriaus darbininkų-"klerkų" vakar pareikalavo ekstra užmokesčio už viršlaikį. Tatai, beje, miesto taryba jau senai pripažino. Bet finansų komisija nepildo tarybos nutarimo. Darbininkai reikalauja, kad finansų komisija pildytų tarybos nutarimą.

Ir ponui džiodžei tos pačios bėdos

Tuli gal mano, kad džiodžė tai galingiausis ir laimingiausis žmogus šioje "ašarų pakalnėje". Pasiklauskite džiodžės Howardo Hayes, kur sėdi municipaliame teisme. Jisai ištikrųjų "fylina" blogai. Nugi, geroji jo prisieka Grace patraukė jį tiesonai. Reikalauja divorso... Howardas esą perdaug žiaurus. Ar girdėjote, džiodžė dabar turės stoti prieš kitą džiodžę ir aiškintiės. Ko gera, anas ištiesų gali iškirsti jam didelę kiaulystę — suteikt Grace'ei divorsą.

Išleistuvės

Keistučio Pašalpos Kliubo Dramos skyriaus atsižymėjęs narys ir chorista Jonas Balčiunas stoja kariuomenėn. Taigi draugai šiandien, gegužės 1 d., jam rengia išleistuvių vakarėlį Maženio svetainėje, 3834 Kedzie ave. Pradžia 7:30 v. vakare. — Keistučio Kliubo nariai malonės atsilankyti ir gražiai išleisti savo draugą J. Balčiuną. Jis išvažiuoja rytoj.

Hart, Schaffner and Marks darbininkai gaus didesnių algų.

Kadangi pragyvenimo reikmens nesvietiškai pabrango, taip kad iš dabar gaunamų algų darbininkai sunkiai bepragyvena—tai Amalgamated Clothing Workers unija įteikė firmai reikalavimą padidint darbininkams algas. Tuoj buvo sušaukta unijos ir firmos atstovų konferencija. pirmininkaujant J. E. Williams'ui, arbitratoriui. Konferencija taigi pripažino reikalingu pakelti algas sekančiai: Visi savaitiniai darbininkai nuo gegužio 2-ros dienos gaus po $3.00 į savaitę daugiau, nei iki šiol. Dirbantieji nuo štukių (piece work), kurie uždirbo mažiaus arba $20.00 į savaitę gaus 15 nuošimčių padidinimą, gi tie, kurie uždirbo virš $20.00 į savaitę gaus 10 nuošimčių. Tai yra didelis organizuotų darbininkų laimėjimas. —**Koresp.**

BRIGHTON PARK

Draugiškas vakarėlis.

Nedėlioj, balandžio 28 dieną, T. Mazenio svetainėje įvyko draugiškas vakarėlis. Rengė jį Keistučio Kliubo choras ir Dramos skyrius. Pramogon susirinko gana skaitlingas jaunuomenės burelis — vaikinų ir mergaičių. Buvo išpildytas trumpas bet šaunus programėlis. Dainuota, deklamuota, sakyta prakalbėlės ir tt. Po to tęsėsi šokiai iki vėlyvai nakčiai. Žodžiu, vakarėlis darė gerą įspudį.

Prie progos noriu tarti žodį apie šios apielinkės progresyviosios jaunuomenės veikimą. Su jos veikimu man teko tik pirmą kartą susidurti. Kiek aš sužinojau iš draugų, tai minėtas kliubas su savo choru bei dramos skyrium labai pukiai gyvuoja: ir nariais skaitlingas, ir pinigiškai tvirtas.

Iš visko matyti, kad vietos jaunuomenė, taip sakant, nesnaudžia. Bravo, draugai (ės)!

—**A. Dvylys.**

Skaitykite ir Platinkite "NAUJIENAS"

AUKAUKITE LIETUVOS LAISVĖS FONDAN.

DIDELIS APVAIKŠČIOJIMAS DARBININKŲ ŠVENTĖS

Pirmos dienos Gegužės ir šimtmetinių gimimo sukaktuvių Karolio Markso. Rengia Chicagos Lietuvių Pirmeiviškos darbininkų draugijos gegužės 1-mą dieną, **Mildos svetainėje,** (3142 S. Halsted st.), ant abiejų lubų. Bus įvairus programas: Deklamuos p-lė Aldona Trainiutė ir bus kitokie pamarginimai. Kalbės Dr. A. Montvidas, K. Trainis, A. A. Vasiliauckas, P. Dubickas ir P. Kukutis. Pradžia 7:30 v. vk. Kviečia

—**Reng. Komitetas.**

DIDELIS APVAIKŠČIOJIMAS DARBININKŲ ŠVENTĖS

Pirmos dienos Gegužės ir šimtmetinių gimimo sukaktuvių Karolio Markso. Rengia Chicagos lietuvių progresyviškos darbininkų organizacijos. Apvaikščiojimas įvyks **2-rą dieną gegužės, Blinstrupo svetainėj,** (Town of Lake). Kalbės geri kalbėtojai: dd. K. Trainis, P. Kukutis ir A. A. Vasiliauskas. Beto bus įvairus programas: deklemuos p-lė Ald. Trainiutė ir kitoki bus pamarginimai. Kviečia visus atsilankyti 7:30 v. vakare. **Rengimo Komitetas.**

PRELEKCIJA VIEN TIK VYRAMS

Liet. Soc. Jaun. Lygos 1 kuopa rengia prelekciją

Ketverge, Gegužės 2 d.

Mildos svet., Halsted ir 32nd st

Pradžia 8 -tą valandą vakare Tiktai vyrai bus įleidžiami ir tai ne jaunesni kaip 18 metų amž. Lekciją skaitys gerai visiems žinomas ir patyręs tame klausime

DR. A. J. KARALIUS

Lekcijos tema:

"Lyties klausimas pas vyrus"

Malonėkite visi atsilankyti, nes bus išaiškinta daug svarbių ir naudingų vyrams dalykų.

Rengimo Komitetas.

(Apgars.)

MONARCH BREWERY duoda visiems žinoti, kas neturite pilietiškų popierų, tai galite gauti kožną kartą. O kas turi pirmas ar pilnas, tai gali daryt biznį. Kas norite saliuną pirkti ar randavoti, ar atidaryti, atsišaukite į

Monarch Brewery,
21 ir S. Western ave.
Geo L. Ukso, Agent.

Pranešimai

Indiana Harbor, Ind.—Paminėjimui darbininkų šventės Pirmos Gegužės, seredoj, 7 val. vak. Ivanovo svet., 137th ir Deodar gatvės LSS. 217 kuopa rengia milžiniškas prakalbas. Kalbės drg. K. Jurgelionis, iš Chicagos. Vienos ir apielinkės lietuvius maloniai kviečiame atsilankyti. —**Komitetas.**

Roseland, Ill. — Draugystės Liet. D. K. Vytauto No Susirinkimas įvyks Nedėlioj, Gegužės 5 d. Brolių Strumilė svet., 158 E. 107th St. Kadangi tą pačią dieną įvyks minėtos draugystės teatras ir balius, susirinkimas turės prasidėti lygiai 1 val. po pietų. Visi nariai atsilankykite paskirtu laiku. —**A. Grebelis,** rašt.

Cicero, Ill. — LSS. 138 kuopos susirinkimas įvyks šiandie, gegužio 1 d., 7:30 v. val. Gudgalio svet., 1447 S. 49th Ave. Visi draugai ir draugės malonėkite susirinkti paskirtu laiku. Yra svarbių reikalų. **Komitet.**

Dr-stė Lietuvos Vėliava Am. No. 1 rengia balių su piniginiškom dovanom $10, $8, ir $7. Balius įvyks gegužės 5 d., Meldažio svetainėj 2242 W. 23 pl. Pradžia 5 val. po pietų. Nariai ir narės turi butinai atsilankyti; kurie turi paėmę serijų, malonėkite sugrąžinti laike baliaus.

LSS. 22 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketverge, gegužės 2, 7:30 val. vak., Meldažio svetainėj. Visi nariai ir narės butinai atvykit. Svarbu. —**Organizatorius.**

Tėmykit pėtnyčios ir subatos Naujienų numeriuose paskelbimą LSS. 81-os kuopos jubilejinio vakaro programą, kuris yra rengiamas apvaikščiojimui gegužinės šventės ir paminėjimui K. Markso 100 metų gimimo dienos sukaktuvių 4 d. gegužės, Meldažio svetainėje, 7:30 val. vakare. —**Komitetas.**

Liet. Moterų Progr. Sus. 58 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, gegužės 5 d. 12 val. d., Davis S. Parko svetainėj, 45 ir Paulina gatvės, ant antrų lubų. Susirinkimas yra šaukiamas ankščiaus paskirto laiko, todel kad tulos narės turi dalyvauti apvaikščiojime gegužinės šventės ir K. Markso jubilejuje.—Visos narės pasistengkite buti paskirtu laiku: yra svarbių reikalų. —**Organizatorė.**

Visi Lietuvos Mylėtojų Draugystės nariai, sulig pereito susirinkimo nutarimu, turi dalyvauti Pirmos Gegužės apvaikščiojime bendrai su visom progresyvėm draugijom. Lietuvos Mylėtojų Draugystės nariai todel malonės susirinkti Mildos svetainėje (ant trečių lubų) 1 dieną gegužės kaip 7:30 val. vakare. Nepamirškite! —**P. Orlauskas.**

Prakalbos

Kokių dar nebuvo Westsidėj.

Rengia L.S.S. 22-roji kuopa

Seredoj, Gegužės 1-mą d.,

7:30 val. vakare.

P. KARWOWSKI. SVETAINĖJE,

2301—22nd Place.

Kalbės visiems gerai žinomas drg. M. X. Mockus tema "Reikšmė gegužinės šventės". Kviečiam visus skaitlingai atsilankyti, nes drg. Mockus pirmu syk kalbės toje temoje Westsidėje. Inžanga dykai.

Kviečia **Komitetas.**

Didelis apvaikščiojimas Darbininkų Šventės—Pirmos Gegužės įvyks 1 dieną gegužės, Mildos svet., 3142 S. ant abiejų lubų, **Rengimo Komitetas**

Bridgeville, Pa. SLA. 90 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 12 d. kaip 1 val. po pietų paprastoje vietoje Owls salėje: bus balsavimas-rinkimas pildomosios tarybos, svarstomi įnešimai seimui ir delegatų rinkimas. Visi privalo atsilankyti! —SLA. 90 k. org. **S. Bakanas**

Lietuviškos Teatrališkos Dr-stės Rutos No 1. susirinkimas bus seredoj, gegužės 1 dieną, 7:30 v. v., J. Chernaucko svetainėj, 1900 Union ave. — Draugai ir draugės, susirinkite visi paskirtu laiku, nes yra svarbių reikalų svarstymui.

—**Jonas Doveika,** pirm.

Liet. Kriaučių Kliubo S. P. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 1 dieną, kaip 7:30 val. vakare Liuosybės svetainėj, 1822 Wabansia ave.— Visi nariai kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą, turime svarbių reikalų. —**Valdyba.**

Roseland. — LMPS. 25 kuopos choro pirmos repeticijos įvyks seredoj, gegužės 1, 7:30 v. v. Palmer Park didžiulėj svet. Narės malonėkite visos atsilankyti ant pirmų repeticijų, kad butų galima viską lengviau sutvarkyti. — **Komitetas.**

M. X. Mockaus prakalbos. — LSS. 22 kuopa rengia dideles prakalbas seredoj, Gegužės 1, 7:30 val. vak. P. Karwowskio svet., 2301 22nd Pl.— West sidėj. Kalbės M. X. Mockus tema "Reikšmė gegužinės šventės" Kviečiam visus skaitlingai atsilankyti, nes šis kalbėtojas dar pirmu kartu šioje apielinkėj kalbės tąja tema. Kviečia **Komitetas.**

East Chicago, Ind.—SS. 201 kp. susirinkimas įvyks gegužės 2 dieną, 7:30 val. vakare, K. Grikšo svet., 150 st. ir Northcote ave, Visi nariai malonėkite atsilankyti ir naujų narių atsiveskite . —**I. J. Kazlauskas.**

..L. S. J. Lygos 1 kp. rengia prelekciją gegužės 2 d., 8 val. vakare, Mildos svet. Tik vyrai bus įleidžiami ir tai ne jaunesni 18 metų. Skaitys Dr. A. J. Karalius tema "Lyties klausimas pas vyrus". —**Komitetas.**

Brighton Park. — LSS. 174 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 1 d., kaip 7:30 val. vak. S. Maženio svet., 3834 S. Kedzie ave. Draugai ir draugės, malonėkite atvykti laiku, nes yra daug svarbių reikalų. —**J. Gustaitis.**

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo pusbrolio Kazimiero Pučinskio, ir dviejų puseserių — Barboros ir Mortos Pučinskaičių. Jie patįs ar kas kitas praneš jų adresą.

Uršulė Repšiutė
300 Hinkson St., Chester, Pa.

REIKIA DARBININKŲ

REIKALINGA leiberių — dirbti į medžio išdirbystės dirbtuvę. 26c į valandą. Atsišaukite tuojaus.
917 W. 20th Place. Chicago

REIKALINGA stiprios, sveikos, jaunos moterįs prie švaraus šapos darbo. Gera mokestis. Atsišaukite.
Empl. Gate, 1700 Peoria St., Chicago.

REIKALINGA MOLDERIAI IR LEIBERIAI. Pastovus darbas. Gera mokestis. Card shop.
Atsišaukite, arba rašykite į
Buhl Malleable Co.,
White and Odair sts., Detroit, Mich

REIKALINGA jauni vyrai mokytis sortuoti antrarankius maišus. Pastovus darbas, gera mokestis ir proga ant ateities.
Western Bag and Burlap Co.,
2449 Wallace St., Chicago.

REIKALAUJU bučeriaus kalbančio lietuviškai, angliškai ir lenkiškai, atsakančio savo darbe. Gera mokestis. Darbas ant visados.
M. J. Peldžius,
3651 Wallace st. Tel. Drover 9754.

REIKALINGI vyrai traukti ledą ir raišioti į pundus popierą. $35.00, kambarys ir valgis.
Chicago Beach Hotel,
51st st. ir Cornell ave., Chicago

REIKALINGI anglių metėjai, $50, kambarys ir valgis.
Chicago Beach Hotel,
51st ir Cornell ave., Chicago

REIKALINGA vyras į Douglas pirtį.
BATHS CO
3516 W. 12th St Chicago.

REIKALINGA vyras prie žirklių ir du leiberiai į geležų kiemą. Atsišaukite į: Northwestern Scrap Iron Machinery Co., 1717 N. Western Av.

REIKALINGAS apsukrus vyras į rakandų sankrovą, kuris gali važiuoti su froku. Wolf Furniture Store, 3818 So. Kedzie Ave., Chicago.

REIKALINGA žmonių į "scrap iron yard" A. Blackstone.
2457 So. Loomis St., Chicago.

REIKALINGAS šiaučius prie taisymo senų čeverykų, prityrusio tame darbe. Atsišaukite šiuo adresu.
3239 S. Auburn Ave., Chicago.

REIKALAUJAMA 10 prityrusių moterų prie tvarkymo skudurų. Pastovus darbas. Gera mokestis.
P. Goldman, 1820 W. 14 St. Chicago

REIKALINGA vyras už leiberį. Gera mokestis. Pastovus darbas.
S. Joffe (Inc.) 1510 S. Peoria st.

REIKALINGI du vyrai prie kriaučių ant naujo ir seno darbo Jonas Karnelskis, 4601 So. Hermitage ave.

REIKALINGA prityrusių važnyčių ir "yard men" į "scrap iron yard". Fefferman and Morris Co.,
2627 W. 12th St., Chicago, Ill

REIKIA DARBININKŲ

REIKALINGA ledų traukėjų ir darbininkų į ledų svirnus, 33c į valandą, 10 ir 11 valandų darbas. Atsišaukite į Consumers Co.,
35th St., ir Normal ave., Chicago.

PARDAVIMUI

PARDUODU čeverykų taisymo šapą. Vieta yra išdirbta per 8 metus. Visos mašinos vėliausios mados. Padų siuvama mašina kaitinama yra ant elektros. Visa mašina yra 22 pėdų ilgio. Darbo užtektinai dviem vyram žiemą arba vasarą. Kaina yra $1500, bet per priežastį savininko ligos gali pirkti už prieinamą kainą, taipgi viena padų valoma mašina 18 pėdų ilgio parsiduoda. Gali pirkti labai pigiai. Atsišaukite ant šio adreso:

J. GRIGOLIS,
2290 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA Cleaning, pressing shop Savinikas važiuoja į kitą miesta. Gera proga pirkti pigiai — už $150. Čia yra 6 parapijos. Tik vienas "klyning" visoj apielinkėj. Kas norite, pirkite tuojaus. Namas ant dviejų pagyvenimų. Gyvent viršuje biznio. Randa $8. M. Cohen,
Main Street, Limont, Ill.

PARSIDUODA duonkepykla liet. apgyventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas. Parsiduoda labai pigiai. Priežastis pardavimo — išvažiuoju į kariuomenę. 645 West 38th St.

PARSIDUODA valgomųjų daiktų ir saldainių krautuvė geroj liet. ir lenkų apgyventoj apielinkėj. Greitu laiku parsiduoda. Priežastis—kariuomenė. 905 W 20th St., Chicago

PARDAVIMUI gera grosernė iš priežasties savininko išvažiavimo ant ukės (farmos). Užlaikoma rukyta mėsa. 2800 Emerald ave. Chicago.

GERAS SALIUNAS, gera buveinė del lietuvio. Kreipkitės į P. Schoenhofen Brew Co. —Pasiklauskit M. Preib, 18-ta ir Canalport ave. Chgo.

PARDUODU restorantą labai pigiai. Priežastis—važiuoju ant farmos. Kas pirmesnis tas geresnis. 1619 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAMAI-ŽEMĖ

PARSIDUODA 2-jų augštų namas 6, 3 ir 3 kambariai, maudynės, gazas ir ištaisytos gatvės, viskas apmokėta. Randa $30 į mėnesį. Kaina $2,500, apie $300 įmokėt, likusius po $30 į mėnesį drauge su nuošimčiais.

McDONNELL,
2630 West 38th St., Chicago

PARSIDUODA namas ant 2-jų pagyvenimų labai puikioj vietoj. Parduoda pats savininkas, iš priežasties iškeliavimo į kitą miestą.

A. Musteika,
10113 Beverly Ave. Chicago.
Washington Heights

PARSIDUODA labai pigiai kad užbaigus turtą. Murinis Cottage, 6 dideli kambariai ir sklepas su 3 kambariais ir maudynė. Viso 9 kambariai. Atsišaukite: 3350 Emerald Ave.

RAKANDAI

RETA PROGA.—Jauna pora priversta paaukaut savo puikius 5 kambarių rakandus. Elegantis tikros skuros seklyčios setas, 8 šmotai, dainin rumio setas, vėliausio styliaus. Taipgi miegamojo ir virtuvės rakandai, 4 aliejiniai paveikslai Taipgi $850 patskambinas pianas 1918 styliaus bus paaukautas už $220 ir $200 Victrola su bronzos rėmais parsiduoda $55. Parsiduoda visi sykiu, arba šmotais. Atsišaukite tuojaus. Rezidencija:— 1926 So. Kedzie Ave. Pirmos lubos.

RAKANDAI

UŽ $50 NUPIRKSI $230 dvigubais springsais phonografą, 2 Jewel points, ir recordus, taipgi puikų pianą 10 metų gvarantuotą ir keletą rakandų už pirmą pasiulymą. Divonus 9x12, $8, firankas, tapytus paveikslus ir tt. Viskas vartota 3 mėnesiai. 1520 N. Western av., Chicago

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA motorcycle Indiana arba Excelsior pigiai .Dykai taisome per šešis mėnesius.

J. Mikšis,
2917 So. Lowe ave. Chicago

MOKYKLOS

Neleiskite dykai laiko.

Mokinkitės.

Kas nori išmokt anglų kalbos ir rašto, rokundų, braižymo plenų — eikite į Aušros Mokyklą. Pamokos dienomis ir vakarais. Mokestis nedidelė. Užsirašyt galima kiekvienu laiku. AUŠROS MOKYKLA
3001 S. Halsted St., Chicago
V. Mišeika, Vedėjas.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryte iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30.
3106 So. Halsted St. Chicago, Ill.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES

6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Suv. Valstijose.
Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už $10. Phone Seeley 1643
SARA PATEK, Pirmininkė

MOKYKITĖS barzdaskutystės amato dabar; užtektinai praktikos; gera instrukcija: klesos dienomis ir vakarais; mokestis $15.00; galite užsidirbti pinigų mokindamiesi; patarkite savo draugams taipgi mokytis; mokame komišiną.

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago.

MOKYKIS KIRPIMO IR DESIGNING VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ APREDALŲ

Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteikiame praktišką patyrimą kuomet jų mokysitės.

Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.

Jus esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti speciališkai pigią kainą.

Patrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis,
118 N. La Salle gatvė, Kambarys 416-417, prieš City Hall.

DIENINĖ IR Vakarinė MOKYKLA

Jei nori greitai ir pasekmingai išmokti Angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti, tai lankyk musų mokyklą. Apart Anglų kalbos, čia mokinama:

Lietuvių kalbos	S.V.Istorijos Laiškų Rašymo
Lenkų "	S.V.Valdybos Priekybos Teisių
Lotynų "	S.V.Pilietybės Gramatikos
Aritmetikos	Geografijos Retorikos, ir tt

ir GRAMMAR ir HIGH SCHOOL Kursų. Gyvenančius toliau mokiname per laiškus. Viskas aiškinama lietuviškai.

American College Preparatory School
3103 S. HALSTED ST. CHICAGO ILL.
KAMPAS 31-MOS IR HALSTED GATVIŲ

Ateikit į Eagle River, Wisconsin

Nes čia yra
LIETUVIŲ KOLONIJA IŠ UKININKŲ
KURIE PELNO PINIGUS

Karės kaštai čia yra. Mieste maistas ir drabužis kasdien brangsta Jųs turit mokėt, kiek ukininkas reikalauja. Jusų uždarbis nedidėja taip greit kaip brangsta pragyvenimas. Ar jųs permatote, kad gali jums greit prisieti suvartot savo sunkiai uždirbtą taupinimą?

Dabar yra laikas ukininku tapt. Buk pasinaudotojas iš karės aplinkybių. Tai yra gyvenime proga, kuri gal niekuomet negrįš. Ar žinot, kad **Eagle River'e lietuviškos šeimynos,** kurie pasipelnys iš priežasties augštų kainų ant maisto, kad tie, kurie gyvena miestuose, privalo mokėt? Jie čia atėjo vos keletas metų atgal. Jie visi puikiai gyvena ir šis jiems bus geriausis metas.

PAMANYK APIE TAI
EAGLE RIVER YRA GERIAUSIS ŠALYJE DISTRIKTAS

ir bulvės yra pinigų vertos. Jos gali but sodinamos iki vėlyvam laikui birželyje taigi kurie dabar perka ukes, turės užtektinai laiko šiam sezone.

JŲS GALIT DARYT, KA TEN APSIGYVENE LIETUVIAI DARO

žmonės iš jusų pačių gimtinio krašto jusų čia laukia. Jie išsiilge smagių, gyvų žmonių lietuvių, kaipo savo kaimynų. Sanborn žemės kompanija reikalauja ukininkų, arba tokių, kurie norėtų ant visados pasilikt ant ukių ir visokiariopai jiems gelbės, kad šiems pasisektų.

Lietuviai: Jųs galite pirkt ukę nuo Sanborn žemės kompanijos ant lengvų išlygų.

Mes galime parduot jums kiek tik jųs norit žemės, pagal jusų pačių terminus. Mes turime keturių dešimtų akrų ukes, kurias jųs galite taip pigiai pirkt, kaip už $600 ir tiek brangiai, kiek $1600.

Ateikite į kaimynystę su savo krašto žmonėmis.

Dabar yra laikas. Palikite piliečius su jų vis kįlančia kaina. Duokite savo vaikams progą pabut tyrame ore. Išdirbkite ukę, kuri jums gerai apmokės ir padarys save neprigulmingu ant viso gyvenimo. Aplankykite mums ir patįs pamatykite. Jeigu Jųs negalite to padaryti, rašykite šiandien, reikalaudami paaiškinimų.

SANBORN LAND COMPANY
Eagle River, Wisconsin.